Vellamonkatu 7-9 täyttää 50 vuotta

Kirvesmiehet rakensivat itselleen oman kivitalon

Vellamonkatu 7-9:n Asunto Oy:n syntysanat lausuttiin kokouksessa Helsingin Työväenyhdistyksen (HTY) talossa 17.11.1957. Kokoonkutsujina oli joukko kirvesmiehiä, jotka olivat jo muutaman vuoden ajan haaveilleet omasta asuntoyhtiöstä. Tältä pohjalta yhtiön perustava kokous pidettiin 12.6. 1958. Reilut kymmenen vuotta myöhemmin talosta tuli Hermanni-Vallila Seuran tukikohta, kokouspaikka, jossa tehtiin uutterasti työtä Hermannin ja Vallilan hyväksi.

Vellamonkadun ja Vegankadun kulma vuonna 2008.

Perustetulle rakennustoimikunnalle annettiin oikeus hankkia asiantuntija-apua tonttiasioiden yms. hoidossa. Asunto-osakeyhtiölle asetettiin alkupääomatavoite juoksevien asioiden hoitamiseksi. Toimikunta valtuutettiin järjestelemään asioita, joita oli paljon ja monenlaisia.

Asunto Oy Vellamonkadun oli saatava tonttivaraus kaupungilta ja alueella asuvilta puutalojen omistajilta oli ostettava rakennusoikeus ja hankittava uudet asunnot puutalojen asukkaille.

Asuntotilanne ei 1950-luvulla ollut Helsingissä kovinkaan hyvä. Asuntojen osoittaminen onnistui vain virallista tietä eli häätöpäätöksen kautta. Vaikka tehtävä ei ollut helppo, yhtään puutalon asukasta ei häädetty kadulle, vaan kaikki saivat asunnon.

Vellamonkatu 7-9:n suunnitteli arkkitehti **Esko Suhonen** ja hän onnistui tehtävässään erittäin hyvin, sillä harvassa talossa oli tuohon aikaan mm. sosiaalisia tiloja niin paljon kuin tässä rakennuksessa.

Rakennustyöt alkoivat ripeästi ja niin sanotut omat kirvesmiehet tekivät heille kuuluvat ammattityöt. Asukkaiden puolesta valvojana toimi yksi osakkaista, rakennusmestari **Kalevi Rasinkangas**, jonka asiantuntemus oli paikallaan.

Talon rakentaminen kesti 7-8 kuukautta ja ensimmäiset asukkaat pääsivät muuttamaan uuteen asuntoon vuoden 1959 alkupäivinä.

Asunto Oy Vellamonkatu 7-9:n ensimmäiset omistajat olivat: Reino Aho, Esko Ahonen, Helmi Ekman, Lydia Felin, Mauri Hartonen, Matti Hermunen, Aarne Hulkkonen, Sulo Hurskainen, Mauno Jokinen, Eva Kurki, Erkki Kärkkäinen, Kauko Mattila, Veikko Norro, Pauli Nurmi, Uuno Pylkkänen, Kalevi Rasinkangas, Väinö Salminen, Eino Sihvola, Sven Sinikari, Sylvia Sopanen, Ester Varvikko, Armas Viitala ja Armas Åkerblom.

Asukkaat vaihtuvat

Vuosikymmenten saatossa taloyhtiössä on ollut paljon muutoksia. Asukkaat ovat vaihtuneet ja varsinkin vanhemman väen asunnot ovat vaihtaneet omistajaa. Näin taloon on tullut uutta sukupolvea, josta moni jatkaa talkoo- ja yhteishenkiperinnettä tekemällä työtä talon hyväksi.

Vellamonkadun ja Vegankadun kulma vuonna 1954.

Vellamonkatu 7-9:ssä asuu kuitenkin vielä (onneksi) alkuperäistäkin väkeä ja heidän lapsiaan. Näin talon henki ja yhteisöllisyys ovat mukavalla tavalla jatkuneet. Monet talon asukkaat ovatkin sitä mieltä, että harvoin kerrostaloyhtiössä tapaa niin pyyteetöntä ja mukavaa naapurisopua kuin Vellamonkadulla.

Vuosien varrella on jouduttu tekemään remontteja, joista suurin vuonna 2000 toteutettu ikkuna- ja parvekeoviremontti. Tällöin uusittiin myös porraskäytävien ikkunat ja karmit sekä laatoitettiin parvekkeet. Uudistus oli tarpeellinen ja se onnistui hyvin.

Myös isännöitsijä on talossa vaihtunut jo muutamaan otteeseen. Vuoteen 1990 isännöitsijänä oli **B.Jansson** ja hänen jälkeensä Isännöitsijät Oy, **J. Kuusela**. Isännöitsijät Oy myytiin vuonna 2003 Primesta-konsernille, jonka hoidossa isännöinti on ollut vuoteen 2008. Parhaillaan isännöinti on vaihtumassa uuteen.

Viime vuosikymmeninä taloyhtiöissä harvinainen näky - talonmies oli Vellamonkatu 7-9:ssä aina vuoteen 2007, jonka jälkeen talonmiehen hommia hoitaa huoltoyhtiö ja talonmiehen asunto on vuokrattu ulkopuoliselle.

Taloyhtiön erikoisuus

oli vuosikymmenien ajan se, että joukossamme asui Hermannin ja Vallilan tehokas puuhamies, kotiseutuneuvos **Klaus Varvikko**. Klasun johdolla kaadettiin Kyläsaaren piippu, säilytettiin puu-Vallila, pystytettiin GeeBee-patsas, saatiin aikaiseksi uusi kirjasto ja terveyskeskus ym. Kymmenet olivat ne kerrat kun Klasu järjesti Hermanni-Valli-

Vellamonkatu 7-9 puutalon takana vuonna 1960.

la-päivät ja sadat tunnetut taiteilijat vierailivat niin Hermannissa kuin Vallilassakin.

Klasu oli Hermanni-Vallila-seuran puheenjohtajana lähes 40 vuotta ja suurin osa seuran kokouksista pidettiin Klaus- ja Esteri Varvikon kotona Vellamonkatu 7-9:ssä. Talomme oli seuran varsinainen tukikohta, josta lähti kirjelmät niin virkamiehille kuin poliitikoillekin.

Asukasmäärä vähentynyt

Talon asukasluku ja asukkaiden ikäjakauma ovat vuosien mittaan muuttuneet. Kun ensimmäiset asukkaat muuttivat taloon heitä oli yhteensä 79. Vellamonkadulle muutti perheitä, joissa oli usein 4-5 perheenjäsentä ja nuoriso oli teini-ikäistä.

60-luvulle tultaessa alkoi talossa vauva-vuosikymmen; siinä oli elämisen makua, kun taloon tuli peräti 10 lasta.

Nykyisin talossa asuu 32-33 ihmistä. Asukasmäärän pieneneminen alkoi 1970-luvulla ja se johtui varmastikin siitä, että taloyhtiö vapautui Aravalainasäädöksestä; tällöin asunto voitiin myydä vapaalla hinnoittelulla ja kauppoja tehtiin paljon.

Nyt vuonna 2008 vaikutta siltä, että asukasmäärä on jälleen kasvussa ja nuorentumassa; talossa on kolme pikkuista! Viidenkympin villitys saattaisi ollakin yhtiössä paikallaan, jos näin saataisiin lapsia vielä lisääkin. Ja ainahan voimme toivoa, että täällä nuoruutensa viettäneiden lapset palaisivat vaikkapa Heruliin takaisin.

Me asukkaat olemme ylpeitä yhtiömme ainutlaatuisuudesta ja toivomme voivamme jatkaa historiikkia vielä pitkälle eteenkin päin.

Joukko Vellamonkatu 7-9:n asukkaita

Hyvä Hermannilainen

Olen pari vuotta tutkinut isovanhempieni historiaa, jotka Sipoosta ja Asikkalasta kotiutuivat Helsinkiin, Hermanniin 1900-luvun alusta ja vaarini isä jo aikaisemmin. Olen myös lukenut historiankirjoja tarkoituksenani kirjoittaa sukukirjaan myös jälkipolville kertomusta, millaista elämä oli esivanhempien aikaan.

Hermannista olen lukenut Heikki Wariksen opuksen Työläisyhteiskunnan syntyminen Helsingin pitkänsillan pohjoispuolelle Heikki Waris, Weilin&Göös 1973 ja HS:n Oihonnankadulta Kumpulantielle, Helsingin vanhoja kortteleita.

Kaipaisin vielä lähempää tietoa asuinnurkiltani ja toivoisin saavani sinulta apua. Asuimme lapsuuteni (ja isovanhempani ja äitini olivat jo ennen minua asuneet talossa) vaarini serkun **Lennart** ja ja hänen vaimonsa **Martha Bäckströmin** omistamassa talossa Vegankatu 5. Sieltä muutimme 1958 Kangasalantielle ja siitä Rautalammintielle ns. kuntsin taloihin. Näistä alueista haluaisin mielelläni lisää tietoa. Löytyykö sinulta?

Kiitollisena jo etukäteen, terveisin

Mirjam Nordström
mirjam.nordstrom@kolumbus.fi